

Intrauterin Kontraseptiflere Bağlı Hipermenore'nin Epsilon Aminocaproic Asid ile Tedavisi

Dr. Ahmet ESMER*
Dr. Fikret ÖNAL**
Dr. Kemal UĞURBİL***

ÖZET

Intrauterin kontraseptif araç kullanımına bağlı hipermenoreesi olan 23 hastada menstruasyon sırasında oral yoldan Epsilon aminocaproic asitten günde 3 defa 2 gr uygulanmıştır. Bütün hastalarda adet kanamalarının miktarının belirgin olarak azaldığı gözlenmiştir. 4 hastada bulantı, baş ağrısı gibi yan etkiler olduğu saptanmıştır.

SUMMARY

Treatment of Hypermenorrhea Due to Intrauterine Contraceptives with Epsilon Aminocaproic Acid

Twenty-three women presenting with hypermenorrhea in association with an IUD treated with per oral Epsilon aminocaproic acid, 2 gr three times daily during menstruation. A highly significant reduction in menstrual loss was observed during this treatment in these women. In 4 women taking EACA, side effects as nausea and headache occurred.

Intrauterin kontraseptiflerin (Rahim içi araç-RIA) insan, maymun, sıçan ve tavşanlarda fibrinolitik aktiviteyi arttırdıkları çeşitli çalışmalarda gösterilmiştir¹⁻⁴. Sistemik antifibrinolitik tedavinin hipermenoreli hastalarda da etkili olduğu birçok araştırmacılarca kanıtlanmıştır⁵⁻⁸. Aynı şekilde taşıdıkları intrauterin kontraseptif araca (RIA) bağlı olarak adet kanamaları fazla olan hastalarda da bu ilaçların etkin

* Bursa Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kürsüsü Uzmanı

** Bursa Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kürsüsü Profesörü

*** Bursa Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kürsüsü Asistanı

olduğu bildirilmiştir^{9.10}. EACA (Epsilon aminocaproic asid) ihtiva eden RIA taşıyan maymunlardaki kanamanın, EACA ihtiva etmeyen RIA taşıyan maymunlardan daha az olduğu bildirilmektedir¹¹.

GEREÇ ve YÖNTEM

RIA taşıyan ve fazla adet kanamasından şikayet eden 23 kadında 3-6 aylık süre ile bu çalışmayı uyguladık. Hastalardan 15'i Lippes loop, 4'ü Cupper 7, 2'si Cupper T, 2'si Multiload Cu 250 tipinden RIA'lar kullanıyorlardı. Bu hastalardan ikisi görülen yan etkiler nedeniyle 3 ay sonra araştırma grubundan ayrıldılar. Bütün hastalara aynı özellikte petler önerildi ve iyice kanlanmadan petlerini değiştirmemeleri öğütüldü. Her menstruasyonda kullanılan petler biriktirilip tarafımızdan görüldü. Hastaların mensesle yakın günlerden itibaren hiçbir ilaç almamaları istendi. Hastaların mensesin ilk gününden itibaren her gün sekiz saatte bir iki gramlık EACA ampulleri yarım bardak su içine boşaltılarak oral yoldan almaları sağlandı.

BULGULAR

Araştırmaya dahil 23 kadında, intrauterin araç uygulanmadan önceki adetlerde ortalama kanama süresi 5 ± 1 gün olarak ifade edilmiştir. İntrauterin araç uygulandıktan sonra ortalama kanama süresinin 6 ± 2 olduğu ve EACA tedavisi uygulandıktan sonra bu sürenin 6 ± 1 olduğu saptandı. Ancak bütün hastalarda kan kaybının EACA kullanmakla çok azaldığı anlaşıldı.

İntrauterin araç kullanmaya başlayan hastaların adetlerinin ortalama 2 gün arttığı ve bu sürenin EACA kullananlarda azaldığı gözlemlendi.

RIA tipine göre kanama miktarlarında bir farklılık görülmedi. EACA kullanan hastalardan 4'ünde bulantı, baş ağrısı gibi yan etkilerin olduğu görüldü.

EACA tedavisi kesildikten sonraki ilk adetten itibaren kanama miktarının tekrar arttığı görüldü.

TARTIŞMA

İntrauterin kontraseptif araca bağlı olarak fibrinolitik aktivitenin arttığı ve bunun sonunda adet kanamalarının da arttığı bilinmektedir¹⁻⁴. EACA'nın, intrauterin kontraseptif araca bağlı hipermenorelerin tedavisinde etkisi belirgin olarak görülmektedir. Bu bulgularımızı bir araştırmacıların bulguları da desteklemektedir^{9.10}. Kanama miktarı EACA ile azalmakla beraber, adet günü sayısını etkilememektedir. Kasonde ve Bonnar da aynı şekilde kanama süresinin etkilenmediğini bildirmişlerdir¹⁰.

SONUÇ

Sonuç olarak, RIA'a bağlı hipermenorelerde EACA kanama miktarının azaltılmasında etkili bir ilaçtır ve birçok hastanın hipermenore nedeniyle RIA'tan vazgeçmeleri EACA önlenebilir. EACA yalnız uygulandığı zamanki menses için etkilidir, daha sonraki mensesler için kalıcı bir etkileri yoktur.

KAYNAKLAR

1. SHAW, S.T., JR, CIHAK, R.W., MOYER, D.L.: Fibrin proteolysis in the monkey uterine cavity variations with and without IUD. *Nature, Cond.* 228: 1097-1098, 1970.
2. LARSSON, B., LIEDHOLM, P., ASTEDT, B.: Effect of copper and plastic intrauterine devices on the fibrinolytic activity of the endometrium in the rat. *Int. J. Fert.* 20: 145-150, 1975.
3. LARSSON, B., LIEDHOLM, P., SJOBERG, N.O., ASTEDT, B.: Increased fibrinolytic activity in the endometrium of patient using copper-IUD. *Contraception* 9: 531-537, 1974.
4. LIEDHOLM, P., BJORKMAN, S.E.: Fibrinolytic activity in the rabbit uterus and its fluid with and without copper-IUD. *Contraception*, 15: 215-224, 1977.
5. NILSSON, L., BJORKMAN, S.E.: Experiences with epsilonaminocaproic acid in the treatment profuse menstruation. *Acta-Med.* 177: 445-457, 1965.
6. NILSSON, L., RYBO, G.: Treatment of menorrhagia with epsilon aminocaproic acid. *Acta obsted. Scand.* 44: 467-473, 1965.
7. NILSSON, L., RYBO, G.: Treatment of menorrhagia. *Am. J. Obstet. Gynec.* 100: 713-720, 1971.
8. CALLENDER, S.T., WARNER, G.T., COPE, E.: Treatment of menorrhagia with tranexamic acid. A double-blind trial. *Br. Med. J.* 4: 214-216, 1970.
9. WESTROM, L., BENGTTSSON, L.P.: Effect of tranexamic acid (AMCA) in menorrhagia with intrauterine contraceptive device. *J. Reprod. Med.* 5: 154-161, 1970.
10. KASONDE, J.M., BONNAR, S.: Aminocaproic acid menstrual loss in women with contraceptive devices. *Br. Med. J.* 4: 17-19, 1975.
11. SHAW, S.T., JR. CIHAK, R.W., MOYER, D.L.: Intrauterin medication with epsilon aminocaproic acid. Effect on rhesus monkeys wearing intrauterin devices. *Contraception*, 11: 395-407, 1975.